

Nr 24.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, såvitt propositionen angår det promilletal, varmed skogsvårdsavgiften för år 1953 skall utgå, jämte i ämnet väckta motioner.

På sätt framgår av det vid årets statsverksproposition fogade utdraget av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 2 januari 1953 (Bilaga 1 till statsverkspropositionen 1953: Inkomster å driftbudgeten) har chefen för finansdepartementet nämnda dag underställt Kungl. Maj:ts prövning finansplan och beräkning av inkomster å driftbudgeten för budgetåret 1953/54 jämte därmed sammanhängande frågor. Departementschefen har därvid anmält riksräkenskapsverkets skrivelse den 9 december 1952 med inkomstberäkning för nämnda budgetår.

I statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t bl. a. föreslagit riksdagen besluta, att skogsvårdsavgift enligt förordningen om skogsvårdsavgift skall för år 1953 utgå med en och en halv promille.

Statsverkspropositionen har, såvitt angår det promilletal varmed skogsvårdsavgiften för år 1953 skall utgå, remitterats till bevillningsutskottet.

Till utskottets behandling har hänvisats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 160 av herrar *Tjällgren* och *Näsgård* samt II: 362 av herr *Jansson* i Aspeboda m. fl., vari hemställts, »att riksdagen måtte besluta, att inkomsterna av skogsvårdsavgifter för budgetåret 1953/54 måtte beräknas till 5,2 milj. kronor och att uttagningen av skogsvårdsavgifterna i konsekvens härmed skall ske efter en promille av taxeringsvärdena av skogsmark och växande skog å fastigheter, för vilka avgift skall uttagas»; ävensom

2) de likalydande motionerna I: 161 av herr *Velander* m. fl. och II: 363 av herr *Agerberg* m. fl., vari hemställts, »att promilletalet för uttagande av skogsvårdsavgift för budgetåret 1953/54 fastställes till 1,0 och att i enlighet härmed inkomsten av skogsvårdsavgiften upptages till 5,2 miljoner kronor».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framförda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 161 och II: 362.

Av ovannämnda statsrådsprotokoll inhämtas bl. a. följande.

Inkomsten å titeln *skogsvårdsavgifter* utgjorde under budgetåret 1951/52 4,57 miljoner kronor. Med hänsyn till att de nya taxerings-

värdena för skogsmark och växande skog nu föreligger fastställda anser skogsstyrelsen tidpunkten vara inne för en omprövning av den promillesats av 1,5, varmed skogsvårdsavgift utgår. Styrelsen anser — med beaktande av de väsentligt höjda taxeringsvärdena — att promilletalet icke bör sättas högre än till 1,0, medförande ett inkomstbelopp av 5,2 miljoner kronor för budgetåret 1953/54. Riksräkenskapsverket har i avvaktan på den ifrågasatta omprövningen av promillesatsen för avgifternas uttagande tills vidare utgått från oförändrad promillesats. I enlighet härmed har riksräkenskapsverket upptagit inkomstiteln med 7,8 miljoner kronor, innebärande en höjning i förhållande till gällande riksstat med 3,2 miljoner.

Till stöd för det i propositionen framlagda förslaget rörande skogsvårdsavgiften har *departementschefen* anfört följande.

Beträffande titeln *s k o g s v å r d s a v g i f t e r* har skogsstyrelsen i sitt förslag till riksräkenskapsverket angående titelns beräkning ifrågasatt en sänkning av promilletalet för avgiftens uttagande i samband med den höjning av taxeringsvärdena för skogsmark och växande skog som föranletts av den numera verkställda omtaxeringen. Med hänsyn till de successivt ökade statliga kostnaderna för såväl skogsvårdsstyrelsernas verksamhet som övriga skogsvårdsåtgärder anser jag mig icke kunna förorda någon sänkning av promilletalet. Jag gör därför i det följande hemställan om att skogsvårdsavgiften för år 1953, liksom för år 1952, fastställas till det i förordningen om skogsvårdsavgift angivna maximitalet 1,5 promille. I enlighet härmed beräknar jag titeln *s k o g s v å r d s a v g i f t e r* till av riksräkenskapsverket föreslaget belopp av 7,8 miljoner kronor.

I det i statsverkspropositionen intagna förslaget till beräkning av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1953/54 har i överensstämmelse med departementschefens förslag inkomsten å titeln skogsvårdsavgifter upptagits till 7 800 000 kronor.

Enligt förordningen den 28 juni 1946 (nr 324) om skogsvårdsavgift skall sådan avgift erläggas till staten för jordbruksfastighet, vilken vid fastighets-taxering åsatts särskilda värden för skogsmark och växande skog, och utgå med högst 1,5 promille av summan av nämnda värden. För varje år bestämes med vilket promilletal avgiften skall för det året utgå. Uppgår för viss ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet summan av värdena å skogsmark och växande skog för fastigheter inom en och samma kommun icke till 2 000 kronor, är fastigheterna undantagna från avgiftsplikt. Skogsvårdsavgift skall erläggas av den, som enligt kommunalskattelagen är skyldig att erlagga fastighetsskatt för fastigheten.

Jämlikt 42 § uppbördsförordningen gäller, att debetsedel å fastighetsskatt, skogsvårdsavgift samt vissa annuiteter skall tillställas den skattskyldige senast den 25 augusti under taxeringsåret.

Enligt 22 § 1 mom. kommunalskattelagen må från bruttointäkten av jordbruksfastighet avdrag göras för speciella skatter eller avgifter till det allmänna. I punkt 3 av anvisningarna till sistnämnda paragraf nämnes skogsvårdsavgift såsom en speciell skatt till det allmänna.

Genom 1946 års förordning om skogsvårdsavgift upphävdes motsvarande äldre förordning av den 11 oktober 1912 (nr 275), enligt vilken skogsvårdsavgift skulle erläggas för avverkat virke, som taxerats till skogsaccis, med 1,3 procent av virkets taxerade rotvärde. Skogsvårdsavgift erlades av den, som enligt lagen om skogsaccis var skyldig att för det avverkade virket utgöra dylik accis. Av de genom skogsvårdsavgiften inflytande medlen tillhandahölls skogsvårdsstyrelsen inom landstingsområdet 90 procent och redovisades återstående 10 procent till statskontoret för att av Kungl. Maj:t i mån av förefallande behov fördelas mellan samtliga skogsvårdsstyrelser i riket.

I proposition nr 126 till 1946 års riksdag framlades bl. a. förslag till nu gällande förordning om skogsvårdsavgift. Till grund för propositionen låg ett av 1944 års skogsvårdsstyrelseutredning avgivet betänkande (SOU 1945: 58) med förslag angående skogsvårdsstyrelserna. I betänkandet framhölls bl. a., att frågan i vilken form skogsvårdsavgiften lämpligen kunde uttagas aktualiserats genom kommunalskatteberedningens förslag om slopande av skogsaccisen och därmed av grunden för den dåvarande skogsvårdsavgiften. Skogsvårdsstyrelseutredningen hade övervägt olika tänkbara utvägar att uttaga skogsvårdsavgift i annan form än den dåvarande. Beträffande möjligheten att uttaga skogsvårdsavgift i form av en avgift på fastighets taxeringsvärde anförde utredningen bl. a. följande.

Mot de skogligen taxeringsvärdena som underlag för skogsvårdsavgifternas uttagande torde man — — — icke kunna anföra några erinringar av principiell natur. En övergång från att belasta skogsavkastningen med en viss avgift till att i stället taga ut motsvarande avgift på det kapitalvärde — taxeringsvärde — som kan anses vara bestämt av samma avkastning, bör närmast vara att betrakta som en lämplighetsfråga och en teknisk angelägenhet. Om det sålunda ansetts naturligt att anknyta skogsvårdsavgifterna till accisen, så länge denna består, kan det vara lika naturligt att, om accisen bortfaller, lägga skogsvårdsavgifterna på skogens taxeringsvärde. Skulle skogsvårdsavgifterna ha varit höga, hade det kanske varit ömtåligt att belasta skogsfastigheterna med årligen utgående avgifter, oavsett om skogen lämnar någon avkastning till gäldande av sådana avgifter eller ej. De vanliga betänkligheterna mot fastighetsbeskattning hade då kommit att inverka på frågans bedömning. Om skogsvårdsavgifterna, lagda på taxeringsvärdena, bibehållas på ungefär samma låga nivå som de hittillsvarande avgifterna, torde de icke komma att medföra någon sådan belastning på skogsbruket, som kan anses bliva för skogsägaren kännbar.

Med hänsyn till de prestationer från skogsvårdsstyrelsernas sida, som skogsvårdsavgifterna skola utgöra ersättning för, kan det väl också med fog göras gällande, att en årlig mindre avgift från skogsägarna är mera berättigad numera än som var fallet, då den nuvarande ordningen för skogsvårdsavgifternas uttagande blev fastlagd. Skogsvårdsstyrelserna ha nämligen efter hand kommit att tilldelas ökade arbetsuppgifter i fråga om de enskilda skogarnas skötsel och vård. Utöver de grundläggande uppgifterna att kontrollera skogsvårdslagstiftningens efterlevnad och att biträda enskilda skogsägare framförallt vid skogsodlingsarbeten ha skogsvårdsstyrelserna så småningom kommit att omhändertaga övervägande delen av stämpningsarbetena på sådana enskilda skogar, där skogligt utbildad arbetskraft saknas.

Härtill komma skogsvårdsstyrelsernas uppgifter i fråga om röjnings- och markberedningsåtgärder, skogsdikningar, vägbyggnader, skogsbetesreglering m. m. samt deras handledning överhuvudtaget, när det gäller de enskilda skogarnas skötsel och ekonomiska tillgodogörande på längre sikt. Det kan med hänsyn härtill synas naturligt, att som motprestation från skogsägarna lämnas ett fortlöpande ekonomiskt stöd, som icke bör vara beroende av om avverkningarna ett visst år göras mindre eller större och av de växlande priserna på skogens produkter. I många fall torde det väl vara så, att skogar, som av olika anledningar icke kunna lämna någon avkastning eller endast obetydlig sådan, kunna vara i största behov av det biträde vid skogens återuppbyggnad, som särskilt åligger skogsvårdsstyrelserna. Det kan då knappast finnas något skäl för att, såsom fallet nu är, skogsägaren icke skall behöva lämna någon ersättning i form av skogsvårdsavgift, förrän sådana skogsmarker komma i det skick, att de på nytt giva beskattningsbar avkastning. I stället synes en årlig avgift även i sådana fall vara särskilt berättigad. Med ökad bestockning följa kontinuerliga arbetsuppgifter för skogsvårdsstyrelserna av alla övriga slag, som ovan nämnts, och en lämpligt avvägd årlig skogsvårdsavgift som ersättning härför torde överhuvudtaget vara väl motiverad.

I fråga om avvägningen av skogsvårdsavgifter och statsbidrag hade utredningen förordat en uppdelning mellan staten och skogsbruket som näring av nettokostnaderna för skogsvårdsstyrelseverksamheten så att »ordinarie-avlöningsarna» bestredes av ett statligt avlöningsanslag och »nettomkostnaderna» av skogsvårdsavgiftsmedel. Vad angår avgiftens storlek hade det syntts utredningen angeläget, att avgiftens maximum bestämdes så högt, att avgiften kunde antagas bliva tillräcklig för sitt ändamål inom överskådlig framtid. Utredningen hade funnit vissa skäl tala för en så hög maximiavgift som 2,0 promille men stannat för att föreslå, att avgiften sattes till 1,5 promille. Den skogsvårdsavgift, som inom denna ram skulle uttagas för de närmaste åren — förslagsvis för samma period som 1945 års allmänna fastighetstaxering gällde — hade utredningen föreslagit till 1,3 promille, vilket med dåvarande taxeringsvärden beräknats innebära en sammanlagd årlig inkomst av skogsvårdsavgiftsmedel om i runt tal 3 900 000 kronor.

Vederbörande departementschef, som fann det berättigat, att skogsvårdsstyrelsernas nettomedelsbehov — beräknat till 7 200 000 kronor — delvis bestredes genom skogsvårdsavgifter, anförde i förenämnda proposition bl. a., att en övergång från att belasta skogsavkastningen med en viss avgift till att i stället taga ut motsvarande avgift på det kapitalvärde — taxeringsvärde — som kunde anses vara bestämt av samma avkastning, borde såsom utredningen framhållit närmast vara att betrakta som en lämplighetsfråga.

Rörande avvägningen av skogsvårdsavgiftens storlek anförde departementschefen följande.

För avvägningen av skogsbrukets bidrag — genom skogsvårdsavgifter — till skogsvårdsstyrelseverksamhetens finansiering saknas fasta hållpunkter. Att skilja mellan sådana styrelsernas arbetsuppgifter, som äro rent statliga, och andra låter sig i regel icke göra. Ytterst syftar ju för övrigt hela verk-

samheten till skogsbrukets förkovran. Med hänsyn till skogsägarnas starka intresse av skogsvårdsstyrelsernas verksamhet anser jag skäligen att skogsbruket får bära större delen av den kostnadsökning, som beräknas bliva följden av ett genomförande av föreliggande förslag. Jag förordar därför att skogsvårdsavgiften bestämmas till så högt belopp, att omkring 4 500 000 kronor, vilket motsvarar närmare två tredjedelar av skogsvårdsstyrelsernas beräknade totala nettomedelsbehov (»ordinarie-avlöningar» och »nettoomkostnader») för den närmaste tiden, komma att täckas av inflytande avgiftsmedel. Detta innebär enligt utredningens kalkyler med utgångspunkt från 1945 års taxeringsvärden, att skogsvårdsavgift i hela landet skulle behöva uttagas med 1,5 promille, eller alltså det promilletal, som utredningen förordat såsom maximum. I enlighet med det nu anförda föreslår jag, att skogsvårdsavgift enligt förut angivna grunder skall utgå med högst 1,5 promille. För varje år torde böra bestämmas, hur stor avgift som för året bör uttagas.

Med nu förordade anordning skulle skogsvårdsavgiftsmedlen icke, såsom utredningen föreslagit, vara knutna till vissa bestämda ändamål.

I anledning av propositionen nr 126 väcktes inom riksdagen flera motioner. I vissa av dessa motioner ifrågasattes, huruvida det kunde vara riktigt att upptaga skogsvårdsavgift, vilket skulle innebära en särskild beskattning av skogsbruket.

Jordbruksutskottet, som tillstyrkte bifall till propositionen i förevarande del, anförde i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 61 bl. a., att enligt utskottets mening frågan om uttagande av skogsvårdsavgift knappast synes genom den ifrågasatta reformen ha kommit till det läget att därefter föreläge mindre starka skäl än tidigare att belasta skogsägarna med dylik avgift. Utskottet ville därför ansluta sig till departementschefens uppfattning att skogsvårdsavgift borde utgå även i fortsättningen. Den ifrågasatta omläggningen av grunden för beräkning av densamma funne utskottet ändamålsenlig. Utskottet — som likaledes beräknat skogsvårdsstyrelsernas totala medelsbehov till 7 200 000 kronor — ville heller icke motsätta sig att avgiftens belopp fastställdes så att den motsvarade ungefär två tredjedelar av förutnämnda totala medelsbehov hos skogsvårdsstyrelserna, dock högst 4 500 000 kronor. Detta torde betyda — framhöll utskottet vidare — att avgiften för det dåvarande behövde uttagas med 1,5 promille, vilket utskottet ansåge vara det högsta promilletal som finge ifrågakomma.

Den år 1946 genomförda reformen för finansiering av skogsvårdsstyrelseverksamheten innebär, såvitt nu är i fråga, att inflytande skogsvårdsavgiftsmedel helt tillföres riksstatens inkomstsida. För täckande av skogsvårdsstyrelsernas totala nettomedelsbehov (det medelsbehov, som icke täckes av skogsvårdsstyrelsernas egna inkomster, fränsett vissa lokala bidrag) beviljas anslag på riksstaten. Detta anslag har till och med budgetåret 1948/49 i form av ett reservationsanslag beviljats under utgiftstiteln Skogsvård m. m.: Bidrag till skogsvårdsstyrelsernas verksamhet. Därefter har medelsanvisningen uppdelats på ett avlöningsanslag med karaktär av förslagsanslag och ett omkostnadsanslag av reservationsanslags natur, i samband varmed

anslagen benämnts Skogsvård m. m.: Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Avlöningar respektive Omkostnader.

Enligt statsliggaren för respektive budgetår har på sätt nedan angives på riksstaten under nionde huvudtiteln såsom bidrag till skogsvårdsstyrelserna anvisats medel enligt följande sammanställning.

Budgetår	Anslag kr.	Summa kr.
1946/47.....	6 200 000, r.	6 200 000
1947/48.....	8 250 000, r.	8 250 000
1948/49.....	9 015 000, r.	9 015 000
1949/50.....	5 898 700, avl., f.	
	3 961 600, omk., r.	9 860 300
1950/51.....	5 978 000, avl., f.	
	4 662 000, omk., r.	10 640 000
1951/52.....	6 013 000, avl., f.	
	4 562 000, omk., r.	10 575 000
1952/53.....	7 323 000, avl., f.	
	5 241 000, omk., r.	12 564 000

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1953/54 såsom bidrag till skogsvårdsstyrelserna anvisa, under posten avlöningar ett förslagsanslag av 8 952 000 kronor samt under posten omkostnader ett reservationsanslag av 5 441 000 kronor (tillhoppa 14 393 000 kronor).

Av innehållet i de *föreliggande motionerna* må här återgivas följande.

I de likalydande *motionerna* I:160 och II:362 har motionärerna erinrat om att skogsvårdsavgiften genom 1946 års beslut om ändring av förordningen om skogsvårdsavgift förvandlats till en skatt av rent statlig natur, som hade karaktär av en speciell skatt å ett visst slag av fastighetsobjekt. Härefter har motionärerna anfört i huvudsak följande. I de likalydande *motionerna* I:290 och II:449 vid 1946 års riksdag hade yrkats, att skogsvårdsavgiften skulle helt borttagas och att skogsvårdsstyrelsernas verksamhet skulle finansieras med statsmedel. Motionärerna hade framhållit, att skogsvårdsavgiften i sin nya form skulle bli en ny särskild fastighetsskatt för skogsbruket och att de till statskassan inflytande avgiftsmedlen inte till någon del skulle få användas lokalt inom länen för skogsvårdande uppgifter. De inflytande medlen skulle i stället centralt fördelas mellan de olika skogsvårdsstyrelserna enligt de årliga stater, som skulle upprättas. Skogsvårdsstyrelsernas självbestämmanderätt skulle inte komma att bli större därigenom att en del av deras verksamhet finansierades genom uttagande av skogsvårdsavgift. De i de nämnda *motionerna* framförda skälen för skogsvårdsavgiftens borttagande ägde alltjämt giltighet. Det skulle ur principiella synpunkter vara riktigt att avgiften avskaffades. Motionärerna ansåge sig emellertid icke nu, bland annat med hänsyn till det statsfinansiella läget, kunna framställa något yrkande därom. Däremot ansåge motionärerna i lik-

het med skogsstyrelsen, att promillesatsen borde sänkas från en och en halv till en promille. I riksstaten för innevarande budgetår vore intäkterna av skogsvårdsavgifterna upptagna till 4,6 milj. kronor. Detta belopp vore baserat på de taxeringsvärden, som åsatts enligt 1945 års fastighetstaxering. Den numera verkställda omtaxeringen av skogsmark och växande skog å fastigheter, för vilka skogsvårdsavgift skulle uttagas, innebure en väsentlig höjning av de tidigare gällande fastighetsvärdena. Om promillesatsen förbleve oförändrad, skulle inkomsterna av skogsvårdsavgifterna väsentligt ökas, d. v. s. skogsägarna måste betala högre avgiftsbelopp än tidigare. Intäkten skulle i så fall uppgå till 7,8 milj. kronor för nästa budgetår. Med hänsyn till att höjningen av taxeringsvärdena till större delen berodde på penningvärdets fall kunde detta icke anses riktigt eller rättvist.

I de likalydande motionerna I:161 och II:363 har motionärerna framhållit bl. a. att av proposition nr 126 till 1946 års riksdag framginge, att avsikten icke varit att åstadkomma någon höjning av skogsvårdsavgiften i förhållande till de belopp varmed avgiften tidigare utgått. Ändringen hade motiverats dels med att det genom dåvarande skogsvårdsavgifts konstruktion uppkommit stora ojämnheter i skogsvårdsstyrelsernas ekonomiska förhållanden, dels med att kommunalskatteberedningens förslag om slopande av den då utgående skogsaccisen hade kunnat komma att genomföras, varigenom grunden för uttagande av dåvarande skogsvårdsavgift skolat bortfalla, eftersom man knappast kunnat räkna med att behålla särskild virkestaxering enbart för skogsvårdsavgift. Departementschefen hade betonat att det borde vara fråga om »en årlig mindre avgift från skogsägarna till finansiering av skogsvårdsstyrelseverksamheten». Den omständigheten att den nya avgiften skulle komma att uttagas, oavsett om skogen lämnade någon avkastning eller ej, hade departementschefen ansett icke böra vålla några betänkligheter, »då ju avgiften, om den bibehålles på ungefär samma låga nivå som den nuvarande, icke torde komma att medföra någon mera kännbar belastning på skogsbruket». Motionärerna har därefter erinrat om att finansministern i årets statsverksproposition förorddat att promilletalet 1,5 skulle bibehållas och att i enlighet därmed inkomsterna av skogsvårdsavgiften upptagits till 7,8 miljoner kronor. Den höjning av inkomsterna av skogsvårdsavgiften — som skulle uppkomma, om promilletalet 1,5 bibehölles för budgetåret 1953/54 — i förhållande till det i statsverkspropositionen för 1952/53 upptagna beloppet motsvarade drygt 70 procent. Det förefölle motionärerna uppenbart att en sådan höjning icke stode i god överensstämmelse med uttalandena vid genomförandet av 1946 års författningsändring. I likhet med skogsstyrelsen förordade motionärerna att avgiften sattes till en promille och att inkomsten följaktligen upptoges till 5,2 miljoner kronor. I förhållande till tidigare upptagna inkomstbelopp betydde detta en höjning på 0,6 miljoner kronor eller 14 procent.

Utskottet. I samband med den omorganisation av skogsvårdsstyrelseverksamheten, som genomfördes vid 1946 års riksdag, infördes nya bestämmelser om skogsvårdsavgiften, vilka upptogs i förordningen den 28 juni 1946 om skogsvårdsavgift. Dessa bestämmelser innebär, att sådan avgift skall erläggas för jordbruksfastighet, vilken vid fastighetstaxering åsatts särskilda värden för skogsmark och växande skog, och utgå med högst 1,5 promille av summan av nämnda värden. Uppgår för viss ägare eller därmed likställd innehavare av fastighet summan av värdena å skogsmark och växande skog för fastigheter inom en och samma kommun icke till 2 000 kronor, är fastigheterna undantagna från avgiftsplikt. Avgiften erlägges av den, som enligt kommunalskattelagen är skyldig erlägga fastighetsskatt för fastigheten, och tillfaller staten. För varje år bestämmas med vilket promilletal avgiften skall för det året utgå.

Uttagandet av skogsvårdsavgift motiveras av intresseprincipen. På grund av det särskilda intresse skogsägarna har av skogsvårdsstyrelsernas verksamhet för skogarnas skötsel och vård har det ansetts befogat att av skogsägarna uttaga ett speciellt bidrag till täckande av skogsvårdsstyrelsernas medelsbehov. Detta medelsbehov har emellertid icke satts i direkt relation till skogsvårdsavgiftens storlek utan täckes, förutom av skogsvårdsstyrelsernas egna inkomster — framför allt biträdesersättningar — av anslag på riksstaten; skogsvårdsavgiftsmedlen tillföres i stället helt riksstatens inkomstsida. Så till vida har emellertid förhållandet mellan skogsvårdsavgiftens storlek och skogsvårdsstyrelsernas nettomedelsbehov beaktats, att vid genomförandet av 1946 års reform man vid avvägningen av skogsbrukets bidrag utgick från att skogsbruket skulle bära större delen av den kostnadsökning, som beräknades bliva följden av reformens genomförande. Av vederbörande departementschef förordades sålunda att skogsvårdsavgiften bestämdes till så högt belopp, att omkring 4,5 miljoner kronor, vilket motsvarade närmare två tredjedelar av skogsvårdsstyrelsernas beräknade totala nettomedelsbehov för den närmaste tiden, komme att täckas av inflytande avgiftsmedel. Av 1946 års jordbruksutskott, som behandlade skogsvårdsstyrelserreformen i utlåtande nr 61, uttalades, att utskottet icke ville motsätta sig att avgiftens belopp fastställdes så att den motsvarade ungefär två tredjedelar av förutnämnda totala medelsbehov hos skogsvårdsstyrelserna, dock högst 4,5 miljoner kronor. Detta torde betyda, framhöll utskottet vidare, att avgiften för det dåvarande behövde uttagas med 1,5 promille, vilket utskottet ansåge vara det högsta promilletal som finge ifrågakomma. I enlighet med dessa överväganden föreskrevs i förordningen om skogsvårdsavgift att avgiften skulle utgå med högst en och en halv promille och att för varje år skulle bestämmas med vilket promilletal avgiften skulle för det året utgå. Enligt särskilda, för varje år av riksdagen fattade beslut har skogsvårdsavgiften för åren 1947—1952 utgått med 1,5 promille.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 oktober 1952 har skogsstyrelsen, under erinran att 1952 års allmänna fastighetstaxering inneburit en väsentlig höjning av de tidigare taxeringsvärdena, uppgivit att till grund för bedömande av inkomsten av skogsvårdsavgifter torde bära läggas ett

sammanlagt taxeringsvärde å skogsmark och växande skog av i runt tal 5,2 miljarder kronor. I anslutning härtill har skogsstyrelsen beräknat inkomsterna av skogsvårdsavgifter för budgetåret 1952/53 till 7,8 miljoner kronor. Då de nya taxeringsvärdena nu förelåge fastställda, ansåge skogsstyrelsen tidpunkten vara inne för en omprövning av den promillesats varmed skogsvårdsavgift utginge. Med hänsyn till de höjda taxeringsvärdena ansåge skogsstyrelsen att promilletalet icke borde sättas högre än 1,0 medförande ett inkomstbelopp av 5,2 miljoner kronor för budgetåret 1953/54. Riksräkenskapsverket har i avvaktan på den föreslagna omprövningen av promillesatsen upptagit inkomstiteln med 7,8 miljoner kronor, innebärande en höjning i förhållande till gällande riksstat med 3,2 miljoner kronor.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t, på hemställan av chefen för finansdepartementet, bl. a. föreslagit riksdagen besluta, att skogsvårdsavgiften skall jämväl för år 1953 utgå med 1,5 promille. Inkomsten av skogsvårdsavgifter har i anslutning härtill upptagits med 7,8 miljoner kronor mot 4,6 miljoner kronor i gällande riksstat. Departementschefen har som motivering för detta förslag uttalat, att han med hänsyn till de successivt ökade statliga kostnaderna för såväl skogsvårdsstyrelsernas verksamhet som övriga skogsvårdsåtgärder ansett sig icke kunna förorda någon sänkning av promilletalet för skogsvårdsavgiftens uttagande.

I de föreliggande motionerna yrkas, att skogsvårdsavgift skall för år 1953 uttagas med en promille samt att i enlighet härmed inkomsten av skogsvårdsavgifter skall för budgetåret 1953/54 upptagas med 5,2 miljoner kronor. Till stöd för yrkandet anföres i de likalydande motionerna I: 160 (av herrar Tjällgren och Näsgård) samt II: 362 (av herr Jansson i Aspeboda m. fl.) att det ur principiella synpunkter skulle vara riktigt att skogsvårdsavgiften avskaffades, men att bl. a. med hänsyn till det statsfinansiella läget något yrkande därom icke kunde framställas nu. Med utgångspunkt från att Kungl. Maj:ts förslag innebure en höjning av inkomsten av skogsvårdsavgifter från 4,6 miljoner kronor enligt gällande riksstat till 7,8 miljoner kronor, vilken höjning vore baserad på en av penningvärdets fall föranledd höjning av taxeringsvärdena, kunde det enligt motionärernas mening icke anses riktigt eller rättvist att uttaga skogsvårdsavgift med 1,5 promille. I de likalydande motionerna I: 161 (av herr Velander m. fl.) och II: 363 (av herr Agerberg m. fl.) har framhållits bl. a. att uttagande av skogsvårdsavgift med oförändrad promillesats skulle medföra en höjning av inkomsten av skogsvårdsavgifter, som i förhållande till det i statsverkspropositionen för budgetåret 1952/53 upptagna beloppet motsvarade drygt 70 procent. Det förefölle motionärerna uppenbart att en sådan höjning icke stode i god överensstämmelse med gjorda uttalanden vid genomförandet av 1946 års författningsändring.

Då nu framföres krav på att skogsvårdsavgift skall uttagas med ett lägre totalbelopp än som föreslagits av Kungl. Maj:t, vill utskottet erinra om att ett bifall till detta yrkande skulle innebära ett inkomstbortfall för statsverket under budgetåret 1953/54 i förhållande till vad som faktiskt influtit i

skogsvårdsavgifter för budgetåret 1952/53, eftersom samma taxeringsvärden ligger till grund för skogsvårdsavgifternas uttagande för år 1952 och 1953. Såsom framgår av den tidigare lämnade redogörelsen har Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition under nionde huvudtiteln föreslagit en medelsanvisning såsom bidrag till skogsvårdsstyrelserna för budgetåret 1953/54 å tillhoppa 14 393 000 kronor mot sammanlagt 12 564 000 kronor för innevarande budgetår. På hemställan av jordbruksutskottet i utlåtande nr 1 har riksdagen anvisat medel i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag. Bevillningsutskottet anser sig icke böra, samtidigt som anslagen till skogsvårdsstyrelserna för budgetåret 1953/54 väsentligt höjts i förhållande till nu löpande budgetår, förorda en sänkning av skogsägarnas bidrag till samma ändamål.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag att skogsvårdsavgift för år 1953 skall uttagas med en och en halv promille. Detta innebär dels att utskottet avstyrker de i ämnet väckta motionerna och dels att jordbruksutskottets förutnämnda uttalande 1946 om skogsvårdsavgiftens storlek, d. v. s. att den ej får överstiga 1,5 promille, givetvis fortfarande står fast. Härav följer vidare att en omprövning av det promilletal, varmed skogsvårdsavgiften skall utgå, årligen kommer att ske.

Den höjning av inkomsten av skogsvårdsavgifter, som följer av att skogsvårdsavgift uttages med en och en halv promille av de genom 1952 års allmänna fastighetstaxering fastställda taxeringsvärdena, har till sin storlek kunnat angivas först sedan resultatet av nämnda fastighetstaxering blivit känt. Såsom tidigare nämnts utgör höjningen av berörda inkomst ca 3,2 miljoner kronor från och med innevarande budgetår. Inom utskottet har uttryckts önskemål om att denna ökade tillgång på skogsvårdsavgiftsmedel skulle tillgodoföras skogsnäringen i form av ökat statligt stöd åt de skogsvårdande åtgärderna. Utskottet kan för sin del ge dessa önskemål sin avslutning. Det bör emellertid ankomma på Kungl. Maj:t att taga denna fråga under övervägande och framlägga eventuella förslag så snart förutsättningar föreligger härför.

Under åberopande av det ovan anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag angående skogsvårdsavgiften samt med avslag å de likalydande motionerna I: 160 av herrar Tjällgren och Näsgård samt II: 362 av herr Jansson i Aspeboda m. fl. ävensom de likalydande motionerna I: 161 av herr Velander m. fl. och II: 363 av herr Agerberg m. fl. besluta, att skogsvårdsavgift enligt förordningen om skogsvårdsavgift skall för år 1953 utgå med en och en halv promille.

Stockholm den 26 mars 1953.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Heüman, Franzon, Spetz, Velander, Niklasson*, Söderquist, Damström, Snygg och Patrick Nilsson; samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Hagberg i Malmö, Sjölin, Jonsson i Skedsbygd, Brandt, Kollberg, Kärrlander, Wiklund i Öjebyn och Asp.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservation

av herrar *Velander* och *Hagberg* i Malmö, vilka ansett, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen måtte med bifall till de likalydande motionerna I: 160 av herrar Tjällgren och Näsgård samt II: 362 av herr Jansson i Aspeboda m. fl. ävensom de likalydande motionerna I: 161 av herr Velander m. fl. och II: 363 av herr Agerberg m. fl. samt med avslag å Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag i ämnet besluta, att skogsvårdsavgift enligt förordningen om skogsvårdsavgift skall för år 1953 utgå med en promille.